

Precious Jewels: How Do We Learn From Each Other?

A. Babylonian Talmud Hagigah 3a-b

תנו רבנן: מעשה ברבי יוחנן בן ברוקה ורבי אלעזר בן חסמא שהלכו להקביל פני רבי יהושע בפקיעין, אמר להם: מה חידוש היה בבית המדרש היום? אמרו לו: תלמידיך אנו, ומימך אנו שותין. אמר להם: אף על פי כן, אי אפשר לבית המדרש בלא חידוש, שבת של מי היתה? שבת של רבי אלעזר בן עזריה היתה. ובמה היתה הגדה היום? אמרו לו: בפרשת הקהל. ומה דרש בה? *הַקְהֵל אֶת-הָעָם, הָאֲנָשִׁים וְהַנְּשִׁים וְהַטָּף, [וְגַרְךָ, אֲשֶׁר בְּשַׁעְרֶיךָ--לְמַעַן יִשְׁמְעוּ וְלְמַעַן יִלְמְדוּ, וַיָּרְאוּ אֶת-ה' אֱלֹהֵיכֶם, וְשִׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת, אֶת-כָּל-דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת]* (דברים לא:יב) אם אנשים באים ללמוד, נשים באות לשמוע, טף למה באין? כדי ליתן שכר למביאייהן. אמר להם: מרגלית טובה היתה בידכם ובקשתם לאבדה ממני - ועוד דרש... ואף הוא פתח ודרש *דְּבָרֵי חֲכָמִים כְּדָרְבָנוֹת, וְכַמְשָׁמוֹת נְטוּעִים בְּעֵלֵי אֶסְפוֹת; נִתְּנוּ, מְלֵעָה אֶחָד* (קהלת יב:יא). למה נמשלו דברי תורה לדרבן? לומר לך: מה דרבן זה מכוין את הפרה לתלמיה להוציא חיים לעולם, אף דברי תורה מכוונין את לומדיהן מדרכי מיתה לדרכי חיים... *בְּעֵלֵי אֶסְפוֹת* - אלו תלמידי חכמים שיושבין אסופות ועוסקין בתורה, הללו מטמאין והללו מטהרין, הללו אוסרין והללו מתירין, הללו פוסלין והללו מכשירין. שמא יאמר אדם: היאך אני למד תורה מעתה? תלמוד לומר: כולם; *נִתְּנוּ, מְלֵעָה אֶחָד* - אל אחד נתנו, פרנס אחד אמרן, מפי אדון כל המעשים ברוך הוא, דכתיב *וַיְדַבֵּר אֱלֹקִים, אֶת כָּל-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה*. (שמות כ:א) אף אתה עשה אזניך כאפרכסת, וקנה לך לב מבין לשמוע את דברי מטמאים ואת דברי מטהרים, את דברי אוסרין ואת דברי מתירין, את דברי פוסלין ואת דברי מכשירין. בלשון הזה אמר להם: אין דור יתום שרבי אלעזר בן עזריה שרוי בתוכו. ולימרו ליה בהדיא? - משום מעשה שהיה. דתניא: מעשה ברבי יוסי בן דורמסקית שהלך להקביל פני רבי אלעזר בלוד, אמר לו: מה חידוש היה בבית המדרש היום? אמר ליה: נמנו וגמרו: עמון ומואב מעשרין מעשר עני בשביעית. אמר לו: יוסי! פשוט ידיך וקבל עיניך. פשוט ידיו וקבל עיניו.

1. Our Rabbis taught: Once Rabbi Yochanan ben Beroka and Rabbi Eleazar ben Chisma went to visit Rabbi Yehoshua at Peki'in. He said to them: "What was new in the *bet midrash* today?" They said to him, "We are your students and from your waters do we drink." He said to them, "Even so, it is impossible for there to be a *beit midrash* without something new. Whose Shabbat was it to teach?" [The students said] "It was the Shabbat of R. Elazar ben Azariah". Rabbi Yehoshua asked: "And what was the theme of his aggadic discourse today? They said, "The section "Assemble". "And what did he teach about this?" "Assemble the people the men and the women and the little ones [and the strangers in your midst so that they will listen and they will learn and they will fear God and keep all the words of this Torah] (*Devarim 31:12*). If the men came to learn, the women came to hear, but why do the little ones come? In order to grant reward to those that bring them." **Rabbi Yehoshua said to them, "There was a precious jewel in your hand, and you sought to deprive me of it."** The students continued, "[Rabbi Elazar ben Azariah] further expounded... And he also took up the text and expounded *The words of the wise are as goads, and as nails well planted are the words of masters of Assemblies, which are given from one shepherd* (*Kohelet 12:11*). Why are the words of the Torah likened to a goad? To teach you that just as the goad directs the cow along its furrow in order to bring forth life to the world, so the words of the Torah direct those who study them from the paths of death to the paths of life...
2. The *masters of assemblies* these are the disciples of the wise, who sit in large assemblies and occupy themselves with the Torah, some pronouncing impure and others pronouncing pure, some prohibiting and others permitting, some disqualifying and others declaring fit. Should a person say: How in these circumstances shall I learn Torah? Therefore the text says: All of them *are given from one Shepherd*. One God gave them; one leader uttered them from the mouth of the Lord of all creation, blessed be He; for it is written: Also make your ear like the hopper and acquire a perceptive heart to understand the words of those who pronounce impure and the words of those who pronounce pure, the words of those who prohibit and the words of those who permit, the words of those who disqualify and the words of those who declare fit. Rabbi Yehoshua then spoke to them in the following words: It is not an orphan generation in which Rabbi Elazar ben Azariah lives!
3. But why did [the students] not relate [Rabbi Elazar ben Azariah's teaching] directly? It was because of the incident that happened. As it was taught in a *baraita*: Once Rabbi Yossi ben Durmaskit went to

visit Rabbi Eliezer at Lod. Rabbi Eliezer said to him, "What was new in the Beit Midrash today?" Rabbi Yossi ben Durmaskit said, "They decided by vote that in Ammon and Moab the tithe of the poor should be given in the seventh year. Rabbi Eliezer said to him "Yossi, hold out your hand and receive your eyes." He held out his hands and received his eyes.

בכה רבי אלעזר ואמר (תהלים כה:יד) סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם. אמר לו: לך אמור להם: אל תחושו למניינכם, כך מקובלני מרבן יוחנן בן זכאי, ששמע מרבו, ורבו מרבו: הלכתא למשה מסיני, עמון ומואב מעשרין מעשר עני בשביעית. מה טעם? הרבה כרכים כבשו עולי מצרים ולא כבשום עולי בבל, מפני שקדושה ראשונה קדשה לשעתה ולא קדשה לעתיד לבא, והניחום כדי שיסמכו עליהן עניים בשביעית. תנא: לאחר שנתיישרה דעתו, אמר: יהי רצון שיחזרו עיני יוסי למקומן. וחזרו.

4. Rabbi Eliezer cried and said: *The counsel of God is with those who fear God, and God's covenant informs them.* Rabbi Eliezer said to him: Go and say to them, "Do not think much of your voting. I have received a tradition from Rabban Yochanan ben Zakkai, who heard [it] from his teacher, and his teacher from his teacher, that it is a *halakhah* of Moses at Sinai that in Ammon and Moab the tithe of the poor is to be given in the seventh year. What is the reason? Many cities were conquered by those who came up from Egypt, and were not re-conquered by those who came up from Babylon; since the first consecration held [only] for the time, but did not hold for the future [permanently], and they were set aside in order that the poor might be rely upon them in the seventh year.
5. It was taught: When his mind was calmed Rabbi Eliezer said: May it be God's will that Yossi's eyes will return to their place. And they returned.

B. Tosefta Sotah 7:7 (2nd century Israel)

...שמה יאמר אדם בדעתו הואיל וב"ש מטמאין וב"ה מטהרין איש פלוני אוסר איש פלוני מתיר למה אני למד תורה... אף אתה עשה לבך חדרי חדרים והכניס בו דברי ב"ש ודברי ב"ה דברי המטמאין ודברי המטהרין אמר להן אין דור יתום שר' אלעזר בן עזריה שרוי בתוכו.

Perhaps a person will say to themselves, since the Academy of Shammai says something is impure and the Academy of Hillel says something is pure, this guy prohibits and this lady permits, **why** should I learn Torah?... Make for yourself a heart of many rooms and put into your heart the words of the Academy of Shammai and the words of the Academy of Hillel, the words of those who declare something impure and the words of those who declare something pure...

